

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV 2002/47/EF**2007/EØS/16/41****av 6. juni 2002****om avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/26/EF av 19. mai 1998 om endeleg oppgjør i betalingssystem og i oppgjørssystem for verdipapir⁽⁵⁾ utgjorde en milepæl i utarbeidingen av en hensiktsmessig rettslig ramme for betalingssystemer og oppgjørssystemer for verdipapirer. Gjennomføringen av nevnte direktiv har vist at det er viktig å begrense den iboende systemrisikoen ved slike systemer som følge av at de stammer fra flere ulike jurisdiksjoner, og har vist fordelene ved felles regler for sikkerhet som stilles i forbindelse med slike systemer.
- 2) Kommisjonen har i sin melding av 11. mai 1999 til Europaparlamentet og Rådet med tittelen «Gjennomføring av rammebestemmelser om finansielle tjenester: en handlingsplan» forpliktet seg til, etter å ha rådført seg med markedsekspertene og nasjonale myndigheter, å arbeide med ytterligere forslag til lovgivningsmessige tiltak for sikkerhetsstillelse med sikte på videre framskritt på dette området utover direktiv 98/26/EF.
- 3) Det bør opprettes en fellesskapsordning for sikkerhetsstillelse i form av verdipapirer eller kontantinnskudd, både gjennom pantsetting og overdragelse av eiendomsrett, herunder gjenkjøpsavtaler. Dette vil bidra til å gjøre finansmarkedet mer integrert og kostnadseffektivt og Fellesskapets finansielle system mer stabilt, og vil dermed fremme friheten til å yte tjenester og fri bevegelighet for kapital i det felles marked for finansielle tjenester. Dette direktiv omhandler særlig bilaterale avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse.
- 4) Dette direktiv vedtas i en rettslig fellesskapsramme som særlig består av nevnte direktiv 98/26/EF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/24/EF av 4. april 2001 om sanering og avvikling av kredittinstitusjoner⁽⁶⁾, europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/17/EF av 19. mars 2001 om sanering og avvikling av forsikringsforetak⁽⁷⁾ og rådsforordning (EF) nr. 1346/2000 av 29. mai 2000 om insolvensbehandling⁽⁸⁾. Dette direktiv er i samsvar med det allmenne mønsteret i disse tidligere rettsaktene og er ikke i strid med det. Dette direktiv utfyller disse eksisterende rettsaktene ved at det omhandler ytterligere spørsmål og går videre når det gjelder bestemte saker som allerede er omhandlet i disse rettsaktene.
- 5) For å bedre rettssikkerheten i forbindelse med avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse bør medlemsstatene sørge for at visse bestemmelser i insolvenslovgivningen ikke får anvendelse på slike avtaler, særlig de som ville hindre effektiv realisering av finansiell sikkerhet eller trekke i tvil gyldigheten av nåværende metoder som bilateral sluttavregning og etablering av ytterligere sikkerhet i form av tilleggssikkerhet eller ombytingssikkerhet.
- 6) Dette direktiv omhandler ikke rettigheter som en person kan ha til eiendeler som er stilt som finansiell sikkerhet, dersom disse rettighetene ikke følger av vilkårene for avtalen for finansiell sikkerhetsstillelse og ikke har sitt grunnlag i en lovbestemmelse eller rettsregel som følge av innledet eller pågående framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak, for eksempel som følge av feil eller manglende handleevne.
- 7) Prinsippet i direktiv 98/26/EF om at den lovgivning som gjelder for registrerte finansielle instrumenter som stilles som sikkerhet, er lovgivningen i jurisdiksjonen der relevant register, konto eller verdipapirsentral befinner seg, bør utvides for å skape rettssikkerhet med hensyn til anvendelse av slike verdipapirer over landegrensener til bruk som finansiell sikkerhet innenfor rammen av dette direktiv.
- 8) Lex rei sitae-regelen, som innebærer at gjeldende lovgivning for å avgjøre hvorvidt en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse er gyldig og dermed kan

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 168 av 27.6.2002, s. 43, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 106/2004 av 9. juli 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg I (Veterinære og plantesanitære forhold), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 65 av 23.12.2004, s. 26.

⁽¹⁾ EFT C 180 E av 26.6.2001, s. 312.

⁽²⁾ EFT C 196 av 12.7.2001, s. 10.

⁽³⁾ EFT C 48 av 21.2.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 13. desember 2001 (ennå ikke offentliggjort i EFT), Rådets felles holdning av 5. mars 2002 (ennå ikke offentliggjort i EFT) og europaparlamentsbeslutning av 15. mai 2002.

⁽⁵⁾ EFT L 166 av 11.6.1998, s. 45.

⁽⁶⁾ EFT L 125 av 5.5.2001, s. 15.

⁽⁷⁾ EFT L 110 av 20.4.2001, s. 28.

⁽⁸⁾ EFT L 160 av 30.6.2000, s. 1.

- gjøres gjeldende overfor tredjemann, er lovgivningen i den stat der den finansielle sikkerheten befinner seg, anerkjennes nå av alle medlemsstatene. Uten at det berører dette direktivs anvendelse på verdipapirer som eies direkte, bør det avgjøres hvor registrerte finansielle instrumenter som stilles som finansiell sikkerhet, og som eies gjennom én eller flere mellommenn, befinner seg. Dersom sikkerhetshaveren har en gyldig avtale som er trådt i kraft, om sikkerhetsstillelse i henhold til gjeldende lovgivning i staten der relevant konto føres, bør gyldigheten mot konkurrerende rett eller interesse og fullbyrdelsen av sikkerheten reguleres utelukkende av lovgivningen i denne staten, slik at rettslig usikkerhet som følge av annen uforutsett lovgivning unngås.
- 9) For å begrense administrasjonsbyrden for parter som anvender finansiell sikkerhet innenfor dette direktivs virkeområde, bør det eneste gyldighetskravet som nasjonal lovgivning stiller med hensyn til finansiell sikkerhet, være at den finansielle sikkerheten stilles, overdras, innehas, registreres eller på annen måte tildeles, slik at sikkerhetshaveren eller en person som opptrer på sikkerhetshaverens vegne, innehar eller kontrollerer den uten at metoder for sikkerhetsstillelse der sikkerhetsstilleren også har rett til å bytte ut sikkerheten eller trekke tilbake overskytende sikkerhet, utelukkes.
- 10) Av samme årsak bør opprettelse, gyldighet, sikring mot tredjemann, fullbyrdelse eller lovlighet som bevismateriale med hensyn til en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse eller etablering av finansiell sikkerhet i henhold til avtale om finansiell sikkerhetsstillelse ikke gjøres avhengig av at det utføres en formell handling, for eksempel utstedelse av et dokument i en bestemt form eller på en bestemt måte, registrering hos et offisielt eller offentlig organ eller i et offentlig register, kunngjøring i aviser eller tidsskrifter, offisielle registre eller offisielle publikasjoner eller på annen måte, underretning til offentlig tjenestemann eller dokumentasjon i en bestemt form med hensyn til opprettelsesdatoen for et dokument eller instrument, beløpet for de relevante finansielle forpliktelser eller andre forhold. Dette direktiv må imidlertid skape balanse mellom markedets effektivitet og sikkerheten for avtaleparter og tredjemann, slik at blant annet risikoen for bedrageri unngås. Denne balansen bør oppnås ved at dette direktivs virkeområde begrenses til bare å omfatte avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse som innebærer en eller annen form for avkall på disposisjonsrett, det vil si etablering av finansiell sikkerhet, og der etableringen av finansiell sikkerhetsstillelse kan dokumenteres skriftlig eller i et varig medium, slik at sikkerheten kan spores. For dette direktivs formål anses handlinger som i henhold til en medlemsstats lovgivning er en forutsetning for å overdra eller stille sikkerhet i form av andre finansielle instrumenter enn registrerte finansielle instrumenter, for eksempel endossement med hensyn til ordregjeldsbrev eller registrering i utsteders register med hensyn til registrerte instrumenter, ikke som formelle handlinger.
- 11) Dette direktiv bør dessuten bare beskytte avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse som kan dokumenteres. Dokumentasjonen kan framlegges skriftlig eller i annen juridisk bindende form som er hjemlet i lovgivningen som gjelder for avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse.
- 12) Den forenklete bruken av finansiell sikkerhet gjennom en begrenset administrasjonsbyrde bidrar til økt effektivitet ved transaksjoner over landegrensene mellom Den europeiske sentralbank og de nasjonale sentralbankene i medlemsstater som deltar i Den økonomiske og monetære union, noe som er nødvendig for gjennomføringen av den felles penge- og valutapolitikk. En begrenset beskyttelse av avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse mot enkelte bestemmelser i insolvenslovgivningen vil dessuten også støtte den felles penge- og valutapolitikk i videre forstand, ettersom deltakere på pengemarkedet balanserer den samlede likviditeten på markedet seg imellom ved transaksjoner over landegrensene mot sikkerhet.
- 13) Formålet med dette direktiv er å beskytte gyldigheten til avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse som bygger på overdragelse av full eiendomsrett til den finansielle sikkerheten, for eksempel ved å utelukke at slike avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse (herunder gjenkjøpsavtaler) omklassifiseres til pantsettingsavtaler.
- 14) Bestemmelser om bilateral sluttavregning bør beskyttes, ikke bare som håndhevingsordning i forbindelse med avtaler om overdragelse av finansiell eiendomsrett, herunder gjenkjøpsavtaler, men i videre forstand, der sluttavregning inngår som del av en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse. Sunn risikohåndteringspraksis som i sin alminnelighet følges i finansmarkedet, bør beskyttes ved at deltakerne får mulighet til å styre og redusere sin kredittrisiko i forbindelse med alle typer finansielle transaksjoner på nettogrunnlag, dersom kredittrisikoen beregnes ved å legge sammen beregnet aktuell risiko ved alle utestående transaksjoner med en motpart, idet gjensidige poster motregnes til ett enkelt samlebeløp som sammenholdes med sikkerhetens aktuelle verdi.
- 15) Dette direktiv bør ikke berøre eventuelle begrensninger eller krav i henhold til nasjonal lovgivning med hensyn til når det kan foretas motregning eller avregning i fordringer og forpliktelser, for eksempel krav om at fordringene eller forpliktelsene skal være gjensidige, eller at de skal være inngått før sikkerhetshaveren visste eller burde ha visst at det var innledet framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak overfor sikkerhetsstilleren (eller obligatorisk rettshandel som fører til slik innledning).

- 16) Den sunne markedspraksis som reguleringsmyndighetene godtar, der deltakerne på finansmarkedet bruker finansiell tilleggssikkerhet til å styre og begrense sin innbyrdes kredittrisiko ved løpende beregninger («mark-to-market») av den aktuelle markedsverdien av kredittrisikoen og verdien av den finansielle sikkerheten, og deretter krever finansiell tilleggssikkerhet eller returnerer overskytende finansiell sikkerhet, bør beskyttes mot visse automatiske omstøtelsesregler. Det samme gjelder muligheten for å bytte ut eiendeler som er stilt som finansiell sikkerhet, med andre eiendeler av samme verdi. Hensikten er bare å sikre at etablering av finansiell tilleggssikkerhet eller ombyttingssikkerhet ikke kan trekkes i tvil alene på grunnlag av at det eksisterte reelle finansielle forpliktelser for den finansielle sikkerheten ble stilt, eller at den finansielle sikkerheten ble stilt i løpet av et fastsatt tidsrom. Dette påvirker imidlertid ikke muligheten for at det i nasjonal lovgivning reises spørsmål ved avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse og etablering av finansiell sikkerhet i forbindelse med den opprinnelige etableringen, tilleggssikkerhet eller ombyttingssikkerhet, for eksempel dersom dette med hensikt gjøres til ulempe for andre kreditorer (dette omfatter blant annet søksmål med begrunnelse i bedrageri eller lignende omstøtelsesregler som måtte gjelde i et fastsatt tidsrom).
- 17) Ved dette direktiv innføres raske og ikke-formalistiske framgangsmåter for å sikre finansiell stabilitet og begrense smittevirkninger dersom en part til en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse misligholder avtalen. Direktivet avveier imidlertid sistnevnte formål mot beskyttelse av sikkerhetsstilleren og tredjemann ved uttrykkelig å slå fast at medlemsstatene har mulighet til å beholde eller innføre i sin nasjonale lovgivning en *a posteriori*-kontroll som domstolene kan utøve i forbindelse med realisering eller verdifastsettelse av finansiell sikkerhet og beregning av relevante finansielle forpliktelser. Slik kontroll bør gjøre det mulig for de juridiske myndigheter å kontrollere om realiseringen er utført på kommersielt rimelige vilkår.
- 18) Det bør være mulig å stille kontantinnskudd som sikkerhet i henhold til avtaler om overdragelse av eiendomsrett og pantsetting, som er beskyttet ved henholdsvis anerkjennelse av avregning og pantsetting av kontantsikkerhet. Kontantinnskudd viser bare til penger representert ved kreditering på en konto, eller lignende krav på tilbakebetaling av penger (for eksempel pengemarkedsinnskudd). Pengesedler er uttrykkelig utelukket.
- 19) Ved dette direktiv innføres bruksrett ved avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse som stammer fra slik ombruk av «pantsette» verdipapirer. Denne ombruken berører imidlertid ikke nasjonal lovgivning om skille mellom eiendeler og urettmessig behandling av kreditorer.
- 20) Dette direktiv berører ikke anvendelsen og virkningen av avtalevilkårene for finansielle instrumenter som stilles som finansiell sikkerhet, for eksempel rettigheter og plikter og andre forhold i utstedelsesvilkårene og eventuelle andre rettigheter og plikter og andre forhold som gjelder mellom utstedere og innehavere av slike instrumenter.
- 21) Dette direktiv er i samsvar med grunnleggende rettigheter og følger prinsippene som er fastsatt i Den europeiske unjons pakt om grunnleggende rettigheter.
- 22) Siden formålet med det foreslåtte tiltak, å opprette en minsteordning i forbindelse med bruk av finansiell sikkerhet, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene dersom det ikke finnes felles tekniske kriterier, og derfor på grunn av omfanget og virkningene av tiltaket bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som nevnt i traktatens artikkel 5. Dette direktiv går, i samsvar med forholdsmessighetsprinsippet i nevnte artikkel, ikke utover det som er nødvendig for å nå disse målene —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

*Artikkel 1***Formål og virkeområde**

1. Dette direktiv fastsetter en fellesskapsordning for avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse som oppfyller kravene i nr. 2 og 5, og for finansiell sikkerhet som stilles i samsvar med vilkårene i nr. 4 og 5.
2. Sikkerhetsshaveren og sikkerhetsstilleren skal begge tilhøre en av følgende kategorier:
 - a) en offentlig myndighet (unntatt offentlig garanterte foretak, med mindre disse faller inn under bokstav b)-e)), herunder
 - i) offentlige organer i medlemsstatene som er ansvarlige for eller medvirker til forvaltning av offentlig gjeld,
 - ii) offentlige organer i medlemsstatene som har tillatelse til å føre konti for kunder,
 - b) sentralbanker, Den europeiske sentralbank, Den internasjonale oppgjørsbank, en multilateral utviklingsbank som definert i artikkel 1 nr. 19 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF av 20. mars 2000 om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon⁽¹⁾, Det internasjonale valutafond og Den europeiske investeringsbank,

⁽¹⁾ EFT L 126 av 26.5.2000, s. 1. Direktivet endret ved direktiv 2000/28/EF (EFT L 275 av 27.10.2000, s. 37).

- c) en finansinstitusjon som er underlagt tilsyn, herunder
- i) en kredittinstitusjon som definert i artikkel 1 nr. 1 i direktiv 2000/12/EF, herunder institusjonene oppført i artikkel 2 nr. 3 i nevnte direktiv,
 - ii) et investeringsforetak som definert i artikkel 1 nr. 2 i rådsdirektiv 93/22/EØF av 10. mai 1993 om investerings tjenester i forbindelse med verdipapirer⁽¹⁾,
 - iii) en finansinstitusjon som definert i artikkel 1 nr. 5 i direktiv 2000/12/EF,
 - iv) et forsikringsforetak som definert i artikkel 1 bokstav a) i rådsdirektiv 92/49/EØF av 18. juni 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak av livsforsikring⁽²⁾ og et livsforsikringsforetak som definert i artikkel 1 bokstav a) i rådsdirektiv 92/96/EØF av 10. november 1992 om samordning av lover og forskrifter om direkte livsforsikring⁽³⁾,
 - v) et investeringsforetak for kollektiv investering i verdipapirer som definert i artikkel 1 nr. 2 i rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (investeringsforetak)⁽⁴⁾,
 - vi) et forvaltningsselskap som definert i artikkel 1a nr. 2 i direktiv 85/611/EØF,
- d) en sentral motpart, en oppgjørssentral eller en avregningsentral som definert i artikkel 2 bokstav c), d) og e) i direktiv 98/26/EF, herunder lignende institusjoner som reguleres etter nasjonal lovgivning og handler på markedet for børsomsatte terminkontrakter, opsjoner og derivater i et omfang som ikke omfattes av nevnte direktiv, og en person, unntatt fysiske personer, som opptre i et tillits- eller representasjonsforhold på vegne av én eller flere personer, herunder obligasjonseiere eller eiere av andre former for gjeldsinstrumenter, eller en institusjon som definert i bokstav a)-d),
- e) en juridisk person, herunder foretak uten selvstendig rettsevne, forutsatt at den annen part er en institusjon som definert i bokstav a)-d).

3. Medlemsstatene kan utelukke fra dette direktivs virkeområde avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse dersom en av partene er en person nevnt i nr. 2 bokstav e).

(1) EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).
 (2) EFT L 228 av 11.8.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF.
 (3) EFT L 360 av 9.12.1992, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF.
 (4) EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/108/EF (EFT L 41 av 13.2.2002, s. 35).

Dersom de gjør bruk av denne muligheten, skal medlemsstatene underrette Kommisjonen, som skal underrette de andre medlemsstatene.

4. a) Den finansielle sikkerhet som stilles, skal bestå av kontantinnskudd eller finansielle instrumenter.
 - b) Medlemsstatene kan utelukke fra dette direktivs virkeområde finansiell sikkerhet som består av sikkerhetsstillerens egne aksjer, aksjer i tilknyttede foretak i henhold til sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 med hjemmel i traktatens artikkel 54 paragraf 3 bokstav g) om konsoliderte regnskaper⁽⁵⁾, og aksjer i foretak hvis eneste formål er å eie produksjonsmidler som er nødvendige for sikkerhetsstillerens virksomhet, eller å eie fast eiendom.
5. Dette direktiv får anvendelse på finansiell sikkerhet straks den er stilt, og dersom sikkerhetsstillelsen kan dokumenteres skriftlig.

Dokumentasjon for at den finansielle sikkerheten er stilt, skal gjøre det mulig å identifisere den stilte finansielle sikkerheten. For dette formål er det tilstrekkelig å dokumentere at posteringen av sikkerhet i form av verdipapirer er kreditert eller utgjør et tilgodehavende på relevant konto, og at sikkerhet i form av kontantinnskudd er kreditert eller utgjør et tilgodehavende på en utpekt konto.

Dette direktiv får anvendelse på avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse dersom avtalen kan dokumenteres skriftlig eller i en juridisk sidestilt form.

Artikkel 2

Definisjoner

1. I dette direktiv menes med
 - a) «avtale om finansiell sikkerhetsstillelse», en avtale om overdragelse av eiendomsrett til finansiell sikkerhet eller en avtale om pantsetting av finansiell sikkerhet, uansett om disse omfattes av en rammeavtale eller av alminnelige vilkår,
 - b) «avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av overdragelse av eiendomsrett», en avtale, herunder gjenkjøpsavtaler, der en sikkerhetsstiller overdrar full eiendomsrett til den finansielle sikkerheten til en sikkerhetshaver med det formål å sikre eller på annen måte dekke innfrielsen av relevante finansielle forpliktelser,
 - c) «avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting», en avtale der en sikkerhetsstiller stiller finansiell sikkerhet som pant til fordel for eller til en sikkerhetshaver, og der sikkerhetsstilleren beholder full eiendomsrett til den finansielle sikkerheten når panteretten er etablert,
- (5) EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/65/EF (EFT L 283 av 27.10.2001, s. 28).

- d) «kontantinnskudd», innskudd i kredittinstitusjon og lignende kontante fordringer i enhver valuta, herunder pengemarkedsinnskudd,
- e) «finansielle instrumenter», aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer, og obligasjoner og andre gjeldsinstrumenter som kan omsettes fritt på kapitalmarkedet, samt alle andre verdipapirer som normalt omsettes og gir rett til å erverve slike aksjer, obligasjoner eller andre verdipapirer ved tegning, kjøp eller bytte, eller som gir rett til kontantoppgjør (unntatt betalingsmidler), herunder andeler i foretak for kollektiv investering, pengemarkedsinstrumenter og fordringer eller rettigheter knyttet til noen av de nevnte finansielle instrumenter,
- f) «relevante finansielle forpliktelser», forpliktelser som omfattes av avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse, og som gir rett til kontantavregning og/eller levering av finansielle instrumenter.
- Relevante finansielle forpliktelser kan bestå i eller omfatte
- i) nåværende eller framtidige, faktiske, betingede eller potensielle forpliktelser (herunder forpliktelser som følger av en rammeavtale eller lignende avtale),
- ii) forpliktelser som en annen enn sikkerhetsstilleren har overfor sikkerhetshaveren,
- iii) forpliktelser av en bestemt klasse eller type som kan oppstå,
- g) «sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter», finansiell sikkerhet stilt i henhold til avtale om finansiell sikkerhetsstillelse som består av finansielle instrumenter hvis eiendomsrett framgår av oppføringer i et register eller på en konto som føres av eller på vegne av en mellommann,
- h) «relevant konto», når det gjelder sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter som er gjenstand for avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, det register eller den konto – som kan føres av sikkerhetshaveren – der de posteringer som stiller sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter til disposisjon for sikkerhetshaveren, foretas,
- i) «tilsvarende sikkerhet»,
- i) når sikkerheten består av kontantinnskudd: betaling av samme beløp i samme valuta,
- ii) når sikkerheten består av finansielle instrumenter: finansielle instrumenter som er en del av samme utstedelse eller klasse, som er utstedt på samme nominelle beløp og i samme valuta og som ellers er av samme beskaffenhet som sikkerheten, eller andre eiendeler dersom avtalen gir rett til å overføre slike ved en hendelse som påvirker de aktuelle finansielle instrumentene,
- j) «framgangsmåte for avvikling», felles framgangsmåte som innebærer realisering av eiendeler og fordeling av provenyet mellom kreditorer, aksjonærer eller deltakere, og som innebærer inngripen fra forvaltnings- eller

- rettsmyndigheter, herunder felles framgangsmåter som avsluttes med gjeldsforhandlinger eller andre tilsvarende tiltak, uavhengig av om framgangsmåtene er et resultat av insolvens eller ikke, eller om de er frivillige eller tvungne,
- k) «saneringstiltak», tiltak som innebærer inngripen fra forvaltnings- eller rettsmyndigheter for å bevare eller gjenopprette den finansielle stillingen, og som berører tredjemanns bestående rettigheter, herunder, tiltak som omfatter betalingsutsettelse, utsettelse av tvangsfullbyrdelsestiltak eller en reduksjon av fordringer,
- l) «tvangsfullbyrdsesgrunn», mislighold eller annen lignende hendelse som partene har avtalt, hvis vilkårene i en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse eller en lovbestemmelse gir sikkerhetshaveren rett til å realisere eller tilegne seg en finansiell sikkerhet, eller at en bestemmelse om sluttavregning trer i kraft,
- m) «bruksrett», sikkerhetshaverens rett til som eier av sikkerheten å pantsette, låne ut, selge eller på annen måte ombruke finansiell sikkerhet som er stilt i form av pantsetting, i samsvar med vilkårene i avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse,
- n) «bestemmelse om sluttavregning», en bestemmelse i en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, eller i en avtale som denne er en del av, eller, dersom det ikke finnes noen slik avtalebestemmelse, en lovbestemmelse som ved en tvangsfullbyrdsesgrunn, innebærer ved avregning eller motregning eller på annen måte:
- i) at partenes forpliktelser forfaller omgående og uttrykkes som forpliktelse til å betale et beløp som tilsvarer forpliktelsens aktuelle beregnede nettoverdi, eller sies opp og avløses av en forpliktelse til å betale et slikt beløp, og/eller
- ii) at det foretas et oppgjør over hva hver part skylder den andre i henhold til slike forpliktelser, og at den part som skylder størst beløp, betaler en nettosum tilsvarende differansen mellom partenes forpliktelser.
2. Henvisninger i dette direktiv til finansiell sikkerhet som «stilles», eller til «etablering» av finansiell sikkerhet, skal forstås slik at den finansielle sikkerheten leveres, overdras, innehas, registreres eller på annen måte bringes i sikkerhetshaverens besittelse eller under dennes kontroll, eller i besittelse eller under kontroll av en person som opptrer på sikkerhetshaverens vegne. En eventuell rett for sikkerhetsstilleren til å bytte ut eller trekke tilbake overskytende finansiell sikkerhet berører ikke det forhold at den finansielle sikkerheten anses som stilt overfor sikkerhetshaveren som nevnt i dette direktiv.
3. Med «skriftlig» menes i dette direktiv også elektronisk lagring eller lagring i annet varig medium.

*Artikkel 3***Formelle krav**

1. Medlemsstatene skal i forbindelse med avtale om finansiell sikkerhetsstillelse ikke gjøre avtalens inngåelse, gyldighet, sikring mot tredjemann, fullbyrdelse eller lovlighet som bevismateriale, eller etablering av finansiell sikkerhet i henhold til avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, betinget av at det utføres en formell handling.

2. Nr. 1 berører ikke det forhold at dette direktiv får anvendelse på finansiell sikkerhet først når sikkerheten er stilt og sikkerhetsstillelsen kan dokumenteres skriftlig, og når avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse kan dokumenteres skriftlig eller i juridisk sidestilt form.

*Artikkel 4***Fullbyrdelse av avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse**

1. Medlemsstatene skal sikre at sikkerhetshaveren dersom det oppstår en tvangsfullbyrdsesgrunn, kan realisere finansiell sikkerhet som er stilt i henhold til vilkårene i en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting på en av følgende måter:

- a) finansielle instrumenter ved salg eller tilegnelse eller ved motregning av verdien mot, og bruk av denne verdien til å innfri, relevante finansielle forpliktelser,
- b) kontantinskudd ved motregning av beløpet mot, eller bruk av det til å innfri, relevante finansielle forpliktelser.

2. Tilegnelse er mulig bare dersom

- a) partene har avtalt dette i avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting, og
- b) partene har avtalt verdifastsettelsen av de finansielle instrumentene i avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting.

3. Medlemsstater som ikke tillater tilegnelse den 27. juni 2002, er ikke forpliktet til å anerkjenne tilegnelse.

Dersom medlemsstatene benytter seg av denne muligheten, skal de underrette Kommisjonen, som skal underrette de andre medlemsstatene.

4. Formene for realisering av den finansielle sikkerheten nevnt i nr. 1 skal, med forbehold for vilkårene som er fastsatt i avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting, ikke møtes med innsigelser om

- a) at det på forhånd skal være underrettet om realiseringen,
- b) at vilkårene for realisering skal være godkjent av en domstol, en offentlig tjenestemann eller en annen person,
- c) at realiseringen skal skje ved offentlig auksjon eller på annen foreskrevet måte, eller

d) at en eventuell ytterligere frist skal være utløpt.

5. Medlemsstatene skal sikre at en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse får virkning i samsvar med vilkårene fastsatt i avtalen, uansett om det innledes eller pågår framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak overfor sikkerhetsstilleren eller sikkerhetshaveren.

6. Denne artikkel samt artikkel 5, 6 og 7 berører ikke et eventuelt krav i henhold til nasjonal lovgivning om at realiseringen eller verdifastsettelsen av den finansielle sikkerheten og beregningen av relevante finansielle forpliktelser skal skje på rimelige forretningsvilkår.

*Artikkel 5***Bruksrett til finansiell sikkerhet i henhold til avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting**

1. Medlemsstatene skal sikre at sikkerhetshaveren har rett til å utøve sin bruksrett til finansiell sikkerhet som er stilt i henhold til en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting.

2. Dersom en sikkerhetshaver utøver sin bruksrett, pådrar vedkommende seg en forpliktelse til å overdra tilsvarende sikkerhet til sikkerhetsstiller, senest på forfallsdatoen for de relevante finansielle forpliktelser.

Alternativt kan sikkerhetshaveren på forfallsdatoen for de relevante finansielle forpliktelser velge å overdra tilsvarende sikkerhet eller, i den grad avtalen inneholder bestemmelser om dette, motregne verdien av tilsvarende sikkerhet mot sikkerhetsstillers finansielle forpliktelser, dersom dette er avtalt.

3. Tilsvarende sikkerhet som overdras for å oppfylle forpliktelsen nevnt i nr. 2 første ledd, er omfattet av samme avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting som den opprinnelige sikkerheten, og behandles som om den var stilt i henhold til avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse på samme tidspunkt som den opprinnelige finansielle sikkerheten.

4. Medlemsstatene skal sikre at sikkerhetshaverens bruk av finansiell sikkerhet i henhold til denne artikkel ikke innebærer at sikkerhetshaverens rettigheter i henhold til avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse i form av pantsetting med hensyn til tilsvarende sikkerhet som sikkerhetshaveren overdrar for å oppfylle forpliktelsen nevnt i nr. 2 første ledd, blir ugyldige eller ikke kan kreves oppfylt.

5. Dersom det oppstår en tvangsfullbyrdsesgrunn mens en forpliktelse som beskrevet i nr. 2 første ledd ennå ikke er oppfylt, kan forpliktelsen gjøres til gjenstand for en bestemmelse om sluttavregning.

*Artikkel 6***Anerkjennelse av avtaler om finansiell sikkerhetsstillelse i form av overdragelse av eiendomsrett til finansiell sikkerhet**

1. Medlemsstatene skal sikre at en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av overdragelse av eiendomsrett får virkning i samsvar med vilkårene fastsatt i avtalen.
2. Dersom det oppstår en tvangsfullbyrdsgrunn før sikkerhetshaveren har oppfylt en eventuell forpliktelse til å overdra tilsvarende sikkerhet i henhold til en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av overdragelse av eiendomsrett, kan forpliktelsen gjøres til gjenstand for en bestemmelse om sluttavregning.

*Artikkel 7***Sluttavregning**

1. Medlemsstatene skal sikre at en bestemmelse om sluttavregning kan gjennomføres i samsvar med avtalte vilkår:
 - a) uansett om det innledes eller pågår framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak overfor sikkerhetsstilleren og/eller sikkerhetshaveren, og/eller
 - b) uansett enhver påstått overdragelse, utlegg, arrest eller annen disponering over slike rettigheter.
2. Medlemsstatene skal sikre at en bestemmelse om sluttavregning ikke kan møtes med noen av innsigelsene nevnt i artikkel 4 nr. 4, med mindre partene har avtalt noe annet.

*Artikkel 8***Tilfeller der visse insolvensbestemmelser ikke får anvendelse**

1. Medlemsstatene skal sikre at en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse samt etablering av finansiell sikkerhet i henhold til en slik avtale ikke kan erklæres ugyldig eller annulleres eller omstøtes bare fordi avtalen om finansiell sikkerhetsstillelse er inngått, eller sikkerheten stilt
 - a) på datoen for innledning av framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak, men før den rettsavgjørelse eller dom som utløser denne, eller
 - b) i et fastsatt tidsrom før, og definert ved henvisning til, innledningen av en slik framgangsmåte eller et slikt tiltak, eller før en rettsavgjørelse eller dom eller andre tiltak eller hendelser under framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak.
2. Medlemsstatene skal sikre at det når avtale om finansiell sikkerhetsstillelse er inngått, eller finansiell sikkerhet er stilt på datoen for, men etter tidspunktet for innledningen av framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak, er mulig å

kreve avtalen eller forpliktelsen oppfylt overfor tredjemann, dersom sikkerhetshaveren var i aktsom god tro med hensyn til at det var innledet framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak.

3. Dersom en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse omfatter
 - a) en forpliktelse til å stille finansiell sikkerhet eller finansiell tilleggssikkerhet for å ta hensyn til endringer i verdien av den finansielle sikkerheten eller beløpet for de relevante finansielle forpliktelser, eller
 - b) en rett til å trekke finansiell sikkerhet tilbake ved, gjennom erstatning eller ombytting, å stille en finansiell sikkerhet som i det vesentlige har samme verdi,

skal medlemsstatene sikre at etableringen av finansiell sikkerhet, finansiell tilleggssikkerhet eller finansiell ombyttingsikkerhet i en slik forpliktelse eller rett ikke anses som ugyldig, ikke kan omstøtes og ikke kan annulleres bare fordi

- i) sikkerheten ble stilt på datoen for innledning av framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak, men før den rettsavgjørelse eller dom som utløser denne innledningen, eller i et fastsatt tidsrom før, og definert ved henvisning til, innledningen av en slik framgangsmåte eller et slikt tiltak, eller før en rettsavgjørelse eller dom eller andre tiltak eller hendelser under framgangsmåte for avvikling eller saneringstiltak, og/eller
- ii) relevante finansielle forpliktelser ble pådratt før datoen for etablering av den finansielle sikkerheten, den finansielle tilleggssikkerheten eller den finansielle ombyttingsikkerheten.

4. Med forbehold for nr. 1, 2 og 3 berører dette direktiv ikke alminnelige bestemmelser i medlemsstatenes insolvenslovgivning vedrørende omstøtelse av transaksjoner som foretas i det fastsatte tidsrommet som er omhandlet i nr. 1 bokstav b) og nr. 3 punkt i).

*Artikkel 9***Lovvalg**

1. Ethvert spørsmål med hensyn til forholdene nevnt i nr. 2 som oppstår i forbindelse med sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter, skal avgjøres etter lovgivningen i den stat der relevant konto føres. Henvisning til lovgivningen i en stat er en henvisning til statens nasjonale lovgivning, uansett en eventuell regel om at et aktuelt spørsmål skal avgjøres etter lovgivningen i en annen stat.
2. Forholdene nevnt i nr. 1 er
 - a) den rettslige status til og de tinglige virkninger av sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter,

- b) krav med hensyn til sikring mot tredjemann av en avtale om finansiell sikkerhetsstillelse i form av registrerte finansielle instrumenter og etablering av sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter i henhold til en slik avtale, og mer generelt krav med hensyn til hvilke tiltak som er nødvendige for at en slik avtale og etablering skal kunne gjøres gjeldende overfor tredjemann,
- c) hvorvidt en persons eiendomsrett til eller annen rett til slik sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter må vike for eller underordnes konkurrerende eiendomsrett eller annen rett, eller om ervervelsen er skjedd i god tro,
- d) nødvendige tiltak for å realisere sikkerhet i form av registrerte finansielle instrumenter dersom det har inntruffet en tvangsfullbyrdsesgrunn.

Artikkel 10

Kommisjonens rapport

Kommisjonen skal senest 27. desember 2006 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om anvendelsen av dette direktiv, særlig om anvendelsen av artikkel 1 nr. 3, artikkel 4 nr. 3 og artikkel 5, sammen med eventuelle forslag til revisjon.

Artikkel 11

Gjennomføring

Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, senest

27. desember 2003. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 12

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 13

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 6. juni 2002.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

A.M. BIRULÉS Y BERTRÁN

Formann